

UJEDINJENI NARODI

Četvrta svjetska konferencija o ženama

PEKINŠKA DEKLARACIJA

1. Mi, Vlade sudionice Četvrte svjetske konferencije o ženama,
2. Okupljene ovdje u Pekingu u rujnu 1995., u godini pedesete obljetnice osnivanja Ujedinjenih naroda,
3. Odlučne u promicanju ciljeva jednakosti, razvoja i mira u korist svih žena na svijetu i u interesu cijelog čovječanstva,
4. Poštujući glasove svih žena na svijetu i uzimajući u obzir različitost žena te njihovih uloga i okolnosti u kojima se nalaze, iskazujući počast ženama koje su utrle put i inspirirale nadom prisutnom u mladima svijeta,
5. Svjesne da se prošlog desetljeća položaj žena poboljšao na nekim značajnim poljima, no taj je napredak bio neravnomjeran; između muškaraca i žena još uvijek postoje nejednakosti, kao i velike prepreke, s ozbiljnim posljedicama po dobrobit svih ljudi,
6. Također svjesne da je ovakvo stanje pogoršano rastućim siromaštvom koje negativno utječe na živote većine svjetskog stanovništva, naročito

žena i djece, uzrokovano kako pojedinačnim državnim tako i međunarodnim čimbenicima,

7. U potpunosti se posvećujemo rješavanju ovih ograničenja i prepreka, ubrzavajući i poboljšavajući time napredak i osnaživanje žena širom svijeta, suglasne da ovo zahtijeva neodgodivo djelovanje u duhu odlučnosti, nade, suradnje i solidarnosti, sada i ususret idućem stoljeću.

Iznova potvrđujemo našu predanost:

8. Jednakim pravima i ljudskom dostojanstvu svojstvenom ženama i muškarcima, kao i drugim ciljevima i principima zajamčenima Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i drugim međunarodnim instrumentima u vezi ljudskih prava, a naročito Konvencijom o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena i Konvencijom o pravima djeteta, kao i Deklaracijom o uklanjanju nasilja nad ženama te Deklaracijom o pravu na razvoj;

9. Osiguranju pune primjene ljudskih prava žena i djevojčica kao neotuđivog, sastavnog i nedjeljivog dijela svih ljudskih prava i temeljnih sloboda;

10. Daljnjem radu na konsenzusu i napretku postignutom na prijašnjim konferencijama i sastancima na vrhu Ujedinjenih naroda: 1985. o ženama u Nairobiju, 1990. o djeci u New Yorku, 1992. o okolišu i razvoju u Rio de Janeiru, 1993. o ljudskim pravima u Beču, 1994. o stanovništvu i

razvoju u Kairu te 1995. o društvenom razvoju u Kopenhagenu s ciljem postizanja jednakosti, razvoja i mira;

11. Postizanju pune i učinkovite implementacije Strategija o poboljšanju položaja žena iz Nairobija;

12. Osnaživanju i poboljšanju položaja žena, uključujući pravo na slobodu mišljenja, savjesti, vjeroispovijesti i vjerovanja, što doprinosi moralnim, etičkim, duhovnim i intelektualnim potrebama žena i muškaraca, pojedinačno ili u zajednici s drugima, jamčeći im time mogućnost ostvarenja njihovih punih potencijala u društvu i oblikovanja njihovih života u skladu s njihovim vlastitim težnjama.

Uvjereni smo:

13. Osnaživanje žena te njihovo puno sudjelovanje temeljeno na jednakosti u svim sferama društva, uključujući i sudjelovanje u procesu donošenja odluka i pristup moći, od temeljne je važnosti za postizanje jednakosti, razvoja i mira;

14. Ženska prava jesu ljudska prava;

15. Jednaka prava, mogućnosti i pristup dobrima, ravnomjerna raspodjela odgovornosti u obitelji između muškaraca i žena, kao i skladno partnerstvo među njima, od presudne su važnosti za njihovu dobrobit te za dobrobit njihovih obitelji, kao i za učvršćivanje demokracije;

16. Iskorjenjivanje siromaštva temeljeno na održivom ekonomskom razvoju, društvenom razvoju, zaštiti okoliša i društvenoj pravdi zahtijeva sudjelovanje žena u ekonomskom i društvenom razvoju, jednake mogućnosti te puno i ravnopravno sudjelovanje žena i muškaraca kao nositelja i korisnika održivog razvoja po mjeri čovjeka;

17. Izričito priznanje i potvrda prava svih žena na odlučivanje o svim aspektima svoga zdravlja, naročito o svojoj plodnosti, od osnovne je važnosti za njihovo osnaživanje;

18. Lokalni, nacionalni, regionalni i globalni mir moguće je postići i on je neraskidivo povezan s napretkom žena, koje su temeljna snaga za preuzimanju vodstva u rješavanju sukoba te u promicanju trajnog mira na svim razinama;

19. Od temeljne je važnosti sačiniti, provoditi i nadzirati, uz puno sudjelovanje žena, djelotvorne, efikasne i međusobno potkrepljujuće rodno osjetljive politike i programe, uključujući i razvojne politike i programe, kojima će se poticati osnaživanje i napredak žena na svim razinama;

20. Sudjelovanje i doprinos svih čimbenika civilnog društva, naročito ženskih grupa i mreža te drugih nevladinih organizacija i organizacija u okviru lokalne zajednice, uz puno priznanje njihove autonomije, a u

suradnji s Vladama, važno je za učinkovitu implementaciju i daljnju primjenu Platforme za djelovanje;

21. Implementacija Platforme za djelovanje zahtijeva predanost Vlada i međunarodne zajednice. Uz nacionalnu i međunarodnu spremnost na djelovanje, uključujući i onu izraženu na Konferenciji, Vlade i međunarodna zajednica uviđaju potrebu prioritarnog djelovanja za osnaživanje i napredak žena.

Odlučne smo:

22. Pojačati napore i djelovanja kako bi se ostvarili ciljevi Strategije o poboljšanju položaja žena iz Nairobija do kraja ovog stoljeća;

23. Osigurati puno uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda svim ženama i djevojčicama te učinkovito djelovati protiv kršenja tih prava i sloboda;

24. Poduzeti sve potrebne mjere kako bi se uklonili svi oblici diskriminacije žena i djevojčica i ukloniti sve prepreke rodnoj ravnopravnosti te napretku i osnaživanju žena;

25. Poticati muškarce na punopravno sudjelovanje u svakom obliku djelovanja za ravnopravnost;

26. Promicati ekonomsku neovisnost žena, uključujući zapošljavanje, te iskorijeniti stalno prisutan i rastući teret siromaštva na ženama rješavajući strukturne uzroke siromaštva kroz neekonomske promjene,

osiguravajući svim ženama kao bitnim čimbenicima razvoja, uključujući one iz ruralnih područja, ravnopravan pristup proizvodnim resursima, mogućnostima i javnim uslugama;

27. Promicati održivi razvoj po mjeri čovjeka, uključujući održivi ekonomski rast, kroz dostupnost osnovnog obrazovanja, cjeloživotnog obrazovanja, opismenjavanje i stručnu izobrazbu, kao i osnovnu zdravstvenu skrb za djevojčice i žene;

28. Poduzeti pozitivne korake kako bi se osiguralo mir za napredak žena i, imajući u vidu vodeću ulogu žena u mirovnom pokretu, aktivno raditi na općem i potpunom razoružanju pod strogim i učinkovitim međunarodnim nadzorom te podržati pregovore o neodgodivom zaključenju općeg, multilateralnog i učinkovito provjerivoga sveobuhvatnog sporazuma o zabrani nuklearnog testiranja, koji će dovesti do nuklearnog razoružanja i spriječiti daljnje širenje nuklearnog oružja u svim svojim oblicima;

29. Spriječiti i ukloniti sve vrste nasilja nad ženama i djevojčicama;

30. Omogućiti ravnopravan pristup i ravnopravan odnos prema ženama i muškarcima u obrazovanju i zdravstvenoj skrbi te poboljšati žensko spolno i reproduktivno zdravlje, kao i obrazovanost;

31. Promicati i štititi sva ljudska prava žena i djevojčica;

32. Pojačati napore kako bi se osiguralo podjednako uživanje svih ljudskih prava i temeljnih sloboda ženama i djevojčicama suočenima s višestrukim preprekama osnaživanju i napretku, a zbog čimbenika poput rase, dobi, jezika, etniciteta, kulture, vjeroispovijesti ili invalidnosti, ili zbog pripadnosti urođeničkom stanovništvu;

33. Osigurati poštivanje međunarodnog prava, uključujući humanitarno pravo, s ciljem zaštite prvenstveno žena i djevojčica;

34. Razvijati puni potencijal djevojčica i žena svih dobi, osigurati im potpuno i ravnopravno sudjelovanje u izgradnji boljeg svijeta te promicati njihovu ulogu u razvojnom procesu.

Odlučne smo:

35. Osigurati ženama ravnopravan pristup ekonomskim resursima, uključujući zemljište, kredite, znanstvenu i tehnološku podršku, stručno obrazovanje, informiranje, komunikaciju i tržište, kao i sredstva za poticanje napretka i osnaživanja žena i djevojčica, kako bi kroz povećanje njihovih mogućnosti mogle uživati i prednosti ravnopravnog pristupa tim resursima, između ostalog i kroz međunarodnu suradnju;

36. Osigurati uspješno provođenje Platforme za djelovanje, koje će zahtijevati ozbiljnu predanost Vlada, međunarodnih organizacija i institucija na svim razinama. Duboko smo uvjerenе da su ekonomski razvoj, društveni razvoj te zaštita okoliša međuovisne i međusobno

potkrepljujuće sastavnice održivog razvoja, što je okvir naših napora za postizanje kvalitetnijeg života svih ljudi. Pravedan društveni razvoj koji podrazumijeva poticanje siromašnih, naročito žena koje žive u siromaštvu, na održiv način uporabe prirodnih resursa nužan je temelj održivog razvoja. Također priznajemo da je široko utemeljen i održiv ekonomski rast u kontekstu ekonomskog razvoja, nužan za održanje društvenog razvoja i društvene pravednosti. Uspjeh Platforme za djelovanje zahtijevat će također i adekvatnu mobilizaciju sredstava na nacionalnim i međunarodnim razinama, kao i dodatna sredstva za zemlje u razvoju iz svih dostupnih mehanizama dodjele novčanih sredstava, uključujući multilateralne, bilateralne i privatne izvore s ciljem napretka žena; novčana sredstva za ojačavanje kapaciteta nacionalnih, podregionalnih, regionalnih i međunarodnih institucija; predanost podjednakim pravima, podjednakim odgovornostima i podjednakim mogućnostima te podjednakom sudjelovanju žena i muškaraca u svim nacionalnim, regionalnim i međunarodnim tijelima, kao i u procesima donošenja politika; te osnivanje ili jačanje mehanizama odgovornosti na svim razinama za žene svijeta;

37. Osigurati isto tako i uspješno provođenje Platforme za djelovanje u zemljama i gospodarstvima u tranziciji, što će zahtijevati stalnu međunarodnu suradnju i pomoć;

38. Ovime mi, kao Vlade, usvajamo i obvezujemo se na implementaciju sljedeće Platforme za djelovanje, uz jamstvo da će se rodna perspektiva odražavati u svim našim politikama i programima. Pozivamo sustav Ujedinjenih naroda, regionalne i međunarodne financijske institucije, ostale relevantne regionalne i međunarodne institucije te sve žene i muškarce, kao i nevladine organizacije, uz puno priznanje njihove autonomije, i sve sektore civilnog društva, a u suradnji s Vladama, na punu predanost i doprinos implementaciji ove Platforme za djelovanje.

<http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/platform/declar.htm>